

DOI [https://doi.org/10.58442/3041-1831-2025-31\(60\)-189-202](https://doi.org/10.58442/3041-1831-2025-31(60)-189-202)
УДК 378.091.3:004.738.5

Непийпа Наталія Дмитрівна,

аспірант кафедри філософії і освіти дорослих
Центрального інституту післядипломної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»;
старший викладач кафедри англійської мови
Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій.
Київ, Україна.

 <https://orcid.org/0000-0001-5347-4574>
obruchnikovaavto@uem.edu.ua

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТЬЮТОРІВ ЧЕРЕЗ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ

Анотація. Дослідження присвячено аналізу ефективності використання сучасних онлайн-платформ для формування професійних спільнот тьюторів у закладах вищої освіти України. Особлива увага приділяється впливу цифрових інструментів на розвиток професійних компетентностей тьюторів, включаючи комунікативні, аналітичні та педагогічні навички, а також розгляду інноваційних можливостей застосування технологій для вдосконалення освітнього процесу. Запропоновано структурований підхід до створення професійних спільнот тьюторів із залученням сучасних цифрових технологій. Визначено основні тьюторські компетентності, необхідні для забезпечення якісного супроводу студентів у дистанційній освіті, такі як здатність організовувати самостійну освітню діяльність, підтримувати мотивацію студентів, забезпечувати персоналізований зворотний зв'язок та стимулювати розвиток soft skills. Показано, що використання інтерактивних онлайн-інструментів може підвищити ефективність як індивідуального, так і групового навчання. У дослідженні підкреслено наявність певних викликів, зокрема зниження мотивації студентів, обмеження в емоційному контакті та необхідність підтримки психоемоційного комфорту у дистанційному навчанні. Для подолання цих проблем рекомендовано створення національної платформи для розвитку тьюторів, що сприятиме поширенню найкращих міжнародних практик у сфері освіти та підвищенню конкурентоспроможності українських закладів вищої освіти на глобальному рівні. Проаналізовано позитивний вплив використання онлайн-платформ на розвиток професійних компетентностей тьюторів, підвищення якості

освітнього супроводу та формування стійких професійних спільнот. Онлайн-тьюторинг виявився ефективним інструментом підтримки студентів завдяки можливостям адаптації освітнього процесу до потреб кожного здобувача освіти.

Ключові слова: онлайн-платформи; тьюторинг; тьюторські компетентності; дистанційна освіта; цифрові технології; педагогічна діяльність; вища освіта; тьюторські спільноти; інтерактивне навчання.

ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми / Statement of the problem. Незважаючи на зростаючу популярність відкритих онлайн-курсів та інших форм відкритого навчання, питання розвитку тьюторських компетентностей у закладах вищої освіти залишається недостатньо дослідженим. Хоча існує значна кількість робіт, присвячених теоретичним аспектам тьюторства, практичні аспекти його впровадження в умовах відкритої освіти залишаються недостатньо вивченими.

Відсутність науково обґрунтованих рекомендацій щодо розвитку тьюторських компетентностей ускладнює процес адаптації викладачів до нових вимог відкритої освіти. Виникає потреба у проведенні емпіричних досліджень, які б дозволили визначити ключові компетентності тьютора в умовах відкритого навчання, розробити ефективні програми підготовки та підвищення кваліфікації, а також оцінити вплив тьюторського супроводу на навчальні досягнення студентів. Таким чином, виникає гостра потреба у розробленні ефективних моделей розвитку тьюторських компетентностей у закладах вищої освіти, які б дозволили забезпечити якісний супровід студентів у процесі їхнього навчання.

Аналіз (основних) останніх досліджень і публікацій / Analysis of (major) recent research and publications. Дослідженнями тьюторських компетентностей в умовах відкритої освіти та використанням онлайн-технологій для розвитку цих компетентностей займалися такі українські дослідники як Ю. Тодорцева [11], С. Толочко [12], І. Кравченко [6], Т. Кравцова [7], великий внесок у дослідження тьюторингу було внесено такими авторами, як К. Осадча [9], О. Іваницька [5], Н. Дем'яненко [3]. У аспекті формування єдиного відкритого освітнього простору проводила дослідження така українська вчена як І. Кулага [8]. Зарубіжні дослідники також працювали над питаннями тьюторингу, тьюторських компетентностей і новітніх технологій для розвитку цих напрямів: М. Гемпель, Ш. Вімер та А. Зекира (Німеччина) [13], Дж. Ллерена-Іск'ердо

[15] писав про дослідження університетського тьюторігнгу. Питанням відкритої освіти займався Т. Ійосі та М. Віджая Кумара (Англія) [14]. Аналіз наведених досліджень свідчить про зростаючий інтерес до проблем тьюторства та використання онлайн-технологій у вищій освіті. Українські та зарубіжні вчені зробили значний внесок у розвиток цієї галузі, визначивши компетентності тьютора, розробивши моделі тьюторського супроводу та проаналізувавши ефективність різних підходів. Однак, ряд питань залишається недостатньо дослідженим, зокрема використання новітніх онлайн технологій для розвитку цих компетенцій і створення професійних тьюторських спільнот.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Метою даного дослідження є аналіз ефективності використання онлайн-платформ для розвитку професійних компетентностей тьюторів у закладах вищої освіти України. Конкретні цілі дослідження полягають у визначенні найбільш ефективних онлайн-платформ для розвитку комунікативних навичок, здатності до самостійного навчання та надання зворотного зв'язку; аналізі впливу участі в онлайн-спільнотах на рівень задоволеності тьюторів своєю роботою та розробленні рекомендацій щодо вдосконалення практики використання онлайн-платформ для розвитку тьюторських компетентностей.

Відповідно до зазначеної мети у статті поставлено такі **завдання**: проаналізувати сучасні онлайн-платформи, що використовуються для розвитку професійних компетентностей тьюторів у закладах вищої освіти; визначити ключові компетентності тьюторів, що формуються завдяки використанню цифрових технологій в освітньому процесі; дослідити вплив участі тьюторів у професійних онлайн-спільнотах на рівень їхньої педагогічної майстерності та задоволеності професійною діяльністю; оцінити виклики та обмеження, з якими стикаються тьютори під час використання онлайн-інструментів у дистанційному навчанні; розробити рекомендації щодо вдосконалення практики використання онлайн-платформ для розвитку професійних компетентностей тьюторів.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ / THEORETICAL FRAMEWORK

Теоретичні засади дослідження ґрунтуються на концепціях професійного розвитку педагогічних кадрів у цифровому середовищі, теорії тьюторства та відкритої освіти, а також на сучасних підходах до використання онлайн-платформ для підвищення кваліфікації фахівців. Аналіз наукових

джерел засвідчує, що розвиток тьюторських компетентностей в умовах дистанційного та змішаного навчання є ключовим аспектом ефективної педагогічної діяльності. У дослідженні використано підходи до формування професійних спільнот, що базуються на соціокультурній та когнітивно-конструктивістській парадигмах навчання.

Окрему увагу приділено ролі цифрових технологій у забезпеченні персоналізованого освітнього супроводу, зокрема застосуванню інтерактивних інструментів, онлайн-комунікації та адаптивного навчання. Визначено, що участь тьюторів у професійних онлайн-спільнотах сприяє обміну досвідом, підвищенню педагогічної майстерності та вдосконаленню методик роботи. Теоретичний аналіз також охоплює питання підтримки мотивації студентів у дистанційному форматі, розвитку soft skills та використання ігрових і мотиваційних елементів у освітньому процесі.

Дослідження спирається на роботи українських і зарубіжних науковців, які вивчають проблеми тьюторства, цифрової освіти та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність викладачів. Отримані теоретичні положення слугують основою для подальшого аналізу ефективності онлайн-платформ у розвитку професійних компетентностей тьюторів.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODS

У роботі застосовано комплексний підхід, який включає аналіз науково-методичної літератури, огляд сучасних практик використання онлайн-платформ для професійного розвитку тьюторів, а також методи емпіричного дослідження. Проведено систематизацію інформації про основні платформи, такі як Moodle, Google Classroom, Zoom, що дозволило оцінити ефективність їхнього використання для підтримки освітнього процесу в дистанційному форматі.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH RESULTS

Тьюторинг, як індивідуальний підхід до навчання та розвитку студентів, набуває усе більшої популярності у закладах вищої освіти. Цей метод передбачає надання студентам індивідуальної підтримки та менторства з боку досвідчених фахівців-тьюторів. Українські дослідниці С. Бойко і Т. Швець вважають, що «Тьютори можуть надавати підтримку учням у різних аспектах: у розвитку вміння самостійно вчитися, у збереженні мотивації до навчання, сприяти утриманню психоемоційної стабільності у тому числі» [2].

Чому тьюторинг стає все більш актуальним? *Індивідуалізація навчання*: тьюторінг дозволяє адаптувати освітній процес до потреб і особливостей кожного студента. *Підвищення мотивації*: індивідуальна робота з тьютором сприяє підвищенню мотивації до навчання та розвитку. *Розвиток soft skills*: тьюторинг допомагає студентам розвивати такі важливі навички, як критичне мислення, комунікація, співпраця та самостійність. *Підготовка до професійної діяльності*: тьюторинг готує студентів до вимог сучасного ринку праці, де цінуються не лише теоретичні знання, а й практичні навички.

Особливого значення сьогодні у світі, з огляду на останні події та технологічний розвиток, набуває також дистанційна освіта. І онлайн-навчання стає невід'ємною частиною викладання. Тому онлайн-тьюторинг можна вважати сучасною тенденцією. Завдяки розвитку технологій, тьюторинг все частіше відбувається в онлайн-форматі, що дозволяє студентам отримувати підтримку з будь-якого місця. Також тьюторинг може бути поєднаний з іншими інноваційними технологіями, такими як штучний інтелект, віртуальна реальність, для створення більш персоналізованих та ефективних освітніх середовищ.

Технологічні аспекти впровадження онлайн-тьюторингу

Онлайн-тьюторинг активно використовує сучасні платформи, такі як Zoom, Google Classroom, Moodle та інші, що значно спрощують організацію освітнього процесу, комунікацію між викладачем та студентом, а також моніторинг освітніх досягнень. Вибір платформи значною мірою залежить від конкретних потреб освітнього процесу, але усі ці інструменти дозволяють інтегрувати мультимедійні матеріали, проводити інтерактивні заняття та навіть оцінювати успіхи студентів у реальному часі.

Інтерактивні інструменти, як віртуальні дошки (наприклад, Jamboard), чати, трекери прогресу, забезпечують можливість реалізовувати персоналізований підхід у навчанні. Тьютори можуть легко переглядати результати студентів, виявляти слабкі місця у розумінні матеріалу та оперативно надавати необхідний зворотний зв'язок. Окрім того, використання платформ з інструментами для запису та збереження занять дозволяє студентам переглядати матеріал у зручний час, що особливо важливо для тих, хто потребує додаткового опрацювання певних тем. Як зазначає Г. Сергєєва «Завдяки хмарним технологіям викладачі мають можливість створювати навчальні матеріали та застосовувати такі форми організації навчальної діяльності студентів, які ще декілька років тому неможливо було уявити» [10].

Переваги онлайн-тьюторингу для розвитку професійних компетентностей

Завдяки онлайн-тьюторингу викладачі мають можливість розвивати широкий спектр професійних навичок. По-перше, це стимулює розвиток адаптивності та гнучкості, оскільки тьютори мають пристосовуватися до специфіки онлайн-формату, навчати ефективно в умовах фізичної віддаленості. Т. Швець у своїй роботі зазначає: «Тьютор також мусить бути обізнаний у методиці проведення онлайн тьюторіалів та може супроводжувати як міні-групу, так й працювати індивідуально» [1]. Використання інтерактивних матеріалів, таких як відеоуроки, віртуальні симуляції, а також онлайн-тести у режимі реального часу, допомагає студентам краще засвоювати матеріал, підвищує їхню залученість та сприяє розвитку навичок самостійної роботи.

Іншою важливою перевагою є покращення комунікативних навичок тьюторів. Через часті взаємодії з учнями у формі відеоконференцій та онлайн-дискусій викладачі мають можливість розвивати вміння чітко та доступно викладати матеріал, організовувати дискусії і стимулювати обговорення тем серед студентів.

Виклики та перспективи онлайн-тьюторингу

Попри очевидні переваги, онлайн-тьюторинг стикається з певними викликами. Одним з основних є проблема мотивації студентів у дистанційному навчанні. Як відмітила Т. Швець «Тьютор, який працює в онлайн середовищі, орієнтований на вмотивованого та самостійного учня. Тому й практика тьюторської підтримки відрізняється дещо від тьюторських практик у традиційному освітньому середовищі» [11]. Для тьюторів виникає завдання підтримки інтересу студентів до предмету, забезпечення їхньої залученості та підтримки позитивного ставлення до навчання. У цьому контексті викладачі, що використовують методи онлайн-тьюторингу, можуть впроваджувати методи мотиваційної підтримки, наприклад, нагородження за успіхи, а також інтегрувати елементи ігровізації, що додає цікавості у процес навчання.

Ще одним викликом є нестача емоційного зв'язку між студентами та тьютором, що в умовах дистанційного навчання може знижувати рівень задоволеності студентів освітнім процесом. Для вирішення цієї проблеми онлайн-тьютори можуть використовувати методи підтримки психоемоційного комфорту, наприклад, організовувати індивідуальні зустрічі, надавати персоналізований зворотний зв'язок, обговорювати досягнення та труднощі, з якими стикаються студенти.

Розвиток професійних спільнот тьюторів через онлайн-платформи

Завдяки цифровим інструментам тьютори можуть створювати й підтримувати професійні спільноти, які не лише сприяють обміну досвідом, а й слугують платформами для розроблення нових підходів і методик у сфері освіти. Подібні спільноти забезпечують обмін ефективними методами навчання, надають можливість обговорення найсвіжіших тенденцій у галузі відкритої освіти та дозволяють тьюторам разом знаходити рішення складних ситуацій. Н. Саєнко, Т. Голуб, Ю. Лавриш, В. Лук'яненко, І. Литовченко відмітили: «Для успішного впровадження технологій у навчальний процес потрібен новий конструктивний спосіб мислення, що пов'язаний із підвищенням вимог до цифрової компетентності викладачів, але не обмежується ними» [4].

Серед найпопулярніших міжнародних платформ для професійного розвитку тьюторів слід відзначити Coursera, Udey, а також менш відомі, але спеціалізовані платформи, такі як EdX або FutureLearn. Ці платформи надають курси, які охоплюють як теоретичні, так і практичні аспекти тьюторства, що дозволяє підвищувати кваліфікацію у зручний для тьюторів час та з можливістю інтеграції отриманих знань у свою практичну діяльність.

В Україні також з'являються платформи для розвитку тьюторів та викладачів, зокрема Prometheus та EdEra, які пропонують навчальні курси та тренінги для освітян, адаптовані до специфіки українського освітнього середовища. Однак виникає потреба у створенні більш спеціалізованих платформ, які б відповідали унікальним потребам тьюторів та допомагали інтегрувати кращі міжнародні практики в українську систему освіти.

Створення освітніх платформ для підвищення кваліфікації тьюторів

Окрім існуючих платформ, тьютори можуть створювати власні освітні ресурси, які дозволяють зосередитися на конкретних аспектах тьюторської діяльності. Наприклад, нова платформа може включати спеціалізовані курси з таких тем, як психологія мотивації, методи підтримки студентів у дистанційному форматі, комунікативні навички, необхідні для роботи з різними групами студентів. Створення таких платформ може відбуватися за принципом колаборації, де тьютори з різних університетів та країн можуть спільно розробляти та публікувати курси, ділитися матеріалами та обговорювати результати навчання. Також автори наголошують: «Інформаційно-комунікаційні технології створюють умови для того, щоб університети формували цілісну систему універсальних знань, умінь та навичок» [4]. Наявність таких платформ знижує бар'єри у доступі до знань і дозволяє тьюторам з різним рівнем підготовки здобувати необхідні навички у гнучкий спосіб. Також такі ресурси можуть стати основою для

сертифікації, що підтверджує кваліфікацію тьюторів та підвищує їхній професійний рівень. Для реалізації подібної ініціативи можна використовувати такі інструменти, як Moodle, що забезпечує безкоштовний доступ до створення онлайн-курсів, або Google Classroom для організації групового навчання та обміну навчальними матеріалами.

Перспективи створення професійних тьюторських платформ в Україні

В Україні актуальним стає питання створення національної платформи для розвитку та обміну досвідом серед тьюторів, що сприяло б формуванню єдиного освітнього простору. Така платформа могла б функціонувати на основі вже існуючих інструментів або бути створена як окремий проєкт, орієнтований на українських тьюторів і викладачів. Вона могла б включати розділи для обміну найкращими практиками, методичними матеріалами, а також інтерактивні форуми для обговорення викликів та перспектив у сфері тьюторингу.

Одним із важливих кроків у цьому напрямку є діяльність ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (<http://umo.edu.ua/university/history>), який займається післядипломною освітою. Зокрема автор статті запропонувала для слухачів, у межах формувального експерименту, сучасні програми підвищення кваліфікації (ППК), що базуються на передових міжнародних підходах і враховують специфіку дистанційного та змішаного навчання. Використовуючи можливості онлайн-освіти, інноваційні ППК сприяють професійному зростанню тьюторів, формуючи їхню цифрову компетентність та адаптацію до сучасних викликів освітнього процесу. Дане дослідження проходило у рамках комплексної наукової теми Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти «Трансформація професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти» (01.12.2020–01.12.2025 рр., № 0120U104637). Аналіз результатів експериментального впровадження ППК буде розглянуто у наступних наших публікаціях.

На основі досвіду експериментальної діяльності науковців та аспірантів ДЗВО «Університет менеджменту освіти» доцільно створити на базі цієї установи єдину національну платформу, яка б об'єднала освітні заклади, що займаються підготовкою та розвитком тьюторів, та запропонувала комплексну систему сертифікованих курсів. Це дозволило б підвищити професійну компетентність тьюторів, а також відповідність їхніх навичок сучасним вимогам ринку праці. Такі сертифікати могли б бути офіційно визнані українськими закладами освіти як частина програм підвищення кваліфікації, що зробило б платформу привабливою для

широкого кола педагогічних працівників.

Як наголошує І. Кулага, «Таким чином, відкрита освіта поступово стає рівноправною альтернативою існуючої класичної системи освіти» [8]. Відповідно, впровадження сучасних цифрових платформ для розвитку професійних компетентностей тьюторів сприятиме інтеграції відкритих освітніх ресурсів та найкращих міжнародних практик у національну систему вищої освіти.

ВИСНОВКИ / CONCLUSIONS

В умовах розвитку дистанційного навчання онлайн-тьюторинг набуває особливого значення як інструмент підтримки студентів, що сприяє індивідуалізації навчання та розвитку навичок самостійності й критичного мислення. Використання онлайн-платформ, таких як Moodle, Google Classroom та Zoom, дозволяє інтегрувати мультимедійні матеріали, проводити інтерактивні заняття та забезпечувати ефективну взаємодію між тьюторами і студентами. Це створює можливості для ефективного зворотного зв'язку і підтримки студентів у навчанні. Завдяки доступу до різноманітних платформ тьютори можуть розвивати свої професійні компетентності, вдосконалювати комунікативні навички та адаптуватися до особливостей дистанційного формату навчання. Проте впровадження онлайн-тьюторингу супроводжується певними викликами, зокрема труднощами підтримки мотивації студентів і забезпечення емоційного зв'язку. Для подолання цих проблем важливо використовувати методи персоналізованої підтримки, мотиваційні стимули та елементи ігровізації освітнього процесу.

Особливої уваги заслуговує створення професійних спільнот тьюторів на базі онлайн-платформ, які дозволяють обмінюватися досвідом, розробляти нові підходи до навчання та знаходити рішення освітніх викликів. В Україні актуальним є питання розроблення спеціалізованої платформи для розвитку тьюторських компетентностей, яка б сприяла формуванню єдиного освітнього простору та підвищенню професійності тьюторів, відповідаючи сучасним вимогам освітньої системи.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямі / Prospects for further research in this direction. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розширенням емпіричної бази щодо ефективності використання різних онлайн-платформ для розвитку тьюторських компетентностей, а також з глибшим аналізом їхнього впливу на якість освітнього процесу. Актуальним є дослідження індивідуальних та групових стратегій навчання тьюторів у цифровому середовищі, зокрема шляхом використання адаптивних технологій, штучного інтелекту та інструментів аналітики

навчальних даних. Подальші наукові розвідки можуть бути спрямовані на вивчення впливу професійних онлайн-спільнот на рівень професійної задоволеності тьюторів, їхню мотивацію до безперервного навчання та обмін педагогічним досвідом. Також перспективним напрямом є розроблення ефективних моделей інтеграції онлайн-тьюторингу у змішане навчання та оцінювання його ролі у формуванні ключових компетентностей студентів.

Окремої уваги заслуговує питання створення національної платформи для розвитку тьюторів, яка сприятиме впровадженню кращих міжнародних практик та підвищенню конкурентоспроможності української системи вищої освіти. Подальші дослідження можуть охоплювати аналіз нормативно-правових аспектів впровадження таких платформ, а також оцінювання їхнього впливу на підготовку майбутніх викладачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ / REFERENCES

- [1] Т. Швець, «Зарубіжний досвід онлайн-тьюторингу в системі середньої освіти», *Актуальні питання гуманітарних наук*, т. 2, вип. 58, с. 384–389, 2022. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-2-55>
- [2] С. Бойко, Т. Швець, «Інноваційні практики тьюторської підтримки розвитку соціально-особистісних компетентностей учнів старших класів в умовах воєнного стану», *Проблеми освіти*, № 1(98), с. 92–105, 2023. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-98.2023.06>
- [3] Н. М. Дем'яненко, «Архітектоніка тьюторингу у вищій школі», *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка*, т. 2, № 8, с. 13–17, 2018. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/Uawu0M> Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [4] Н. С. Саєнко, Т. П. Голуб, Ю. Е. Лавриш, В. В. Лук'яненко, І. М. Литовченко, *Інтеграція цифрових технологій в освітній процес: виклики та перспективи*. Київ, Україна: Вид-во «Центр учбової літератури», 2022.
- [5] О. С. Іваницька, «Розвиток тьюторства у закладах вищої освіти Німеччини», дис. канд. наук. Львів, 2019.
- [6] І. Кравченко, «Тьюторство як універсальна педагогічна технологія», *Збірник наукових праць ЛОГОС*, с. 106–108, 2020. <https://doi.org/10.36074/05.06.2020.v2.43>
- [7] Т. О. Кравцова, «Тьюторська компетентність як складова професійної компетентності майбутнього викладача закладів вищої освіти», *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, № 182, с. 86–90, 2019. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/eauqlv> Дата звернення: Січ. 15, 2025.

- [8] І. Кулага, «Формування єдиного відкритого освітнього простору як провідна тенденція розвитку сучасної системи освіти», *Університетська освіта*, № 2, с. 66–68, 2012. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/NclxEq> Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [9] К. П. Осадча, «Використання мультимедійних навчальних програм у професійній підготовці викладачів-тьюторів», *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*, № 3/4, с. 72–75, 2012. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/twg06k> Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [10] Г. Сергєєва, «Застосування технологій «мобільного навчання» в практиці викладання англійської мови», на *Міжнар. наук.-практ. конф. Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології*. Запоріжжя, 2023. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-310-4-26>
- [11] Ю. В. Тодорцева, «Тьюторинг як процес соціального супроводу в період пандемії», *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, т. 2, вип. 79, 2021. [Електронний ресурс]. Доступно: http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/79/part_2/33.pdf Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [12] С. В. Толочко, «Викладач-інноватор як організатор учінневої діяльності в умовах студентоцентрованого навчання», *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, № 189, с. 79–84, 2020. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/581> Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [13] М. Гемпель, Ш. Вімер, А. Зекира, *Якісне тьюторство*. Київ, Україна : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://is.gd/QX3owd> Дата звернення: Січ. 15, 2025.
- [14] *Opening Up Education: The Collective Advancement of Education through Open Technology, Open Content, and Open Knowledge*; M. S. Vijay Kumar, Ed. [Online]. Available: <https://is.gd/qdN4C3> Application date: January 15, 2025.
- [15] J. Llerena-Izquierdo, «University Teacher Training During the COVID-19 Emergency: The Role of Online Teaching-Learning Tools», in *Conference Information Technology and Systems*, 2021, pp. 90–99. [Online]. Available: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-68418-1_10 Application date: January 15, 2025.

DEVELOPMENT OF TUTORS' PROFESSIONAL COMPETENCIES THROUGH ONLINE PLATFORMS: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES

Nataliia Nepiypa,

PhD Student at the department of Philosophy and Adult Education

Postgraduate Education Central Institute

SIHE «University of Education Management»;

Senior Lecturer at the Department of English Language

State University of Information and Communication Technologies.

Kyiv, Ukraine.

 <https://orcid.org/0000-0001-5347-4574>
obruchnikovaavto@uem.edu.ua

Abstract. The study is dedicated to analyzing the effectiveness of modern online platforms in forming professional tutor communities in higher education institutions in Ukraine. Special attention is given to the impact of digital tools on the development of tutors' professional competencies, including communication, analytical, and pedagogical skills, as well as the exploration of innovative opportunities for using technology to enhance the educational process. A structured approach to creating professional tutor communities through modern digital technologies is proposed. The key tutoring competencies necessary for ensuring quality student support in distance education have been identified, such as the ability to organize independent learning activities, maintain student motivation, provide personalized feedback, and foster the development of soft skills. It is demonstrated that the use of interactive online tools can improve both individual and group learning effectiveness. The study highlights several challenges, including decreased student motivation, limitations in emotional contact, and the need to maintain psychological and emotional well-being in distance learning. To address these issues, the creation of a national platform for tutor development is recommended, which would facilitate the dissemination of best international educational practices and enhance the competitiveness of Ukrainian higher education institutions on a global level. The positive impact of online platforms on the development of tutors' professional competencies, the improvement of educational support quality, and the formation of sustainable professional communities is analyzed. Online tutoring has proven to be an effective tool for supporting students by allowing the educational process to be adapted to the needs of each learner.

Keywords: online platforms; tutoring; tutoring competencies; distance

education; digital technologies; pedagogical activity; higher education; tutor communities; interactive learning.

ПЕРЕКЛАД, ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / TRANSLATED AND TRANSLITERATED

- [1] T. Shvets, «Zarubizhnyi dosvid onlain-tiutorynhu v systemi serednoi osvity», Aktualni pytannia humanitarnykh nauk, t. 2, vyp. 58, s. 384–389, 2022. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-2-55> (in Ukrainian).
- [2] S. Boiko, T. Shvets, «Innovatsiini praktyky tiutorskoï pidtrymky rozvytku sotsialno-osobystisnykh kompetentnostei uchniv starshykh klasiv v umovakh voiennoho stanu», Problemy osvity, № 1(98), s. 92–105, 2023. <https://doi.org/10.52256/2710-3986.1-98.2023.06> (in Ukrainian).
- [3] N. M. Demianenko, «Arkhitektonika tiutorynhu u vyshchii shkoli», Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriia: Pedahohika, t. 2, № 8, s. 13–17, 2018. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/Uawu0M> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [4] N. S. Saienko, T. P. Holub, Yu. E. Lavrysh, V. V. Lukianenko, I. M. Lytovchenko, Intehratsiia tsyfrovyykh tekhnolohii v osviti protses: vyklyky ta perspektyvy. Kyiv, Ukraina: Vyd-vo «Tsentr uchbovoi literatury», 2022. (in Ukrainian).
- [5] O. S. Ivanytska, «Rozvytok tiutorstva u zakladakh vyshchoi osvity Nimechchyny», dys. kand. nauk. Lviv, 2019. (in Ukrainian).
- [6] I. Kravchenko, «Tiutorstvo yak universalna pedahohichna tekhnolohiia», Zbirnyk naukovykh prats ΛΟΗΟΣ, № 2, s. 106–108, 2020. <https://doi.org/10.36074/05.06.2020.v2.43> (in Ukrainian).
- [7] T. O. Kravtsova, «Tiutorska kompetentnist yak skladova profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vykladacha zakladiv vyshchoi osvity», Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky, № 182, s. 86–90, 2019. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/eauqlv> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [8] I. Kulaha, «Formuvannia yedynoho vidkrytoho osvitnoho prostoru yak providna tendentsiia rozvytku suchasnoi systemy osvity», Universytetska osvita, № 2, s. 66–68, 2012. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/NcIxEq> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [9] K. P. Osadcha, «Vykorystannia multymediinykh navchalnykh prohrām u profesiinii pidhotovtsi vykladachiv-tiutoriv», Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka, № 3/4, s. 72–75, 2012. [Elektronnyi resurs].

- Dostupno: <https://is.gd/twg06k> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [10] H. Serhieieva, «Zastosuvannia tekhnolohii «mobilnoho navchannia» v praktytsi vykladannia anhliiskoi movy», na Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Innovatsiini naukovy doslidzhennia u haluzi pedahohiky ta psykholohii. Zaporizhzhia, 2023. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-310-4-26> (in Ukrainian).
- [11] Yu. V. Todortseva, «Tiutorynh yak protses sotsialnoho suprovodu v period pandemii», Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova. Seriiia 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy, t. 2, vyp. 79, 2021. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: http://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/79/part_2/33.pdf Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [12] S. V. Tolochko, «Vykladach-innovator yak orhanizator uchinnievoi diialnosti v umovakh studentotsentrovanoho navchannia», Naukovi zapysky. Seriiia: Pedahohichni nauky, № 189, s. 79–84, 2020. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/581> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [13] M. Hempel, Sh. Vimer, A. Zekyra, Yakisne tiutorstvo. Kyiv, Ukraina : NPU imeni M. P. Drahomanova, 2017. [Elektronnyi resurs]. Dostupno: <https://is.gd/QX3owd> Data zvernennia: Sich. 15, 2025. (in Ukrainian).
- [14] Opening Up Education: The Collective Advancement of Education through Open Technology, Open Content, and Open Knowledge; M. S. Vijay Kumar, Ed. [Online]. Available: <https://is.gd/qdN4C3> Application date: January 15, 2025. (in English).
- [15] J. Llerena-Izquierdo, «University Teacher Training During the COVID-19 Emergency: The Role of Online Teaching-Learning Tools», in Conference Information Technology and Systems, 2021, pp. 90–99. [Online]. Available: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-68418-1_10 Application date: January 15, 2025. (in English).

Стаття надійшла до редакції
13 лютого 2025 року

